

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

אתם נצבים. יש לומר רמז על דרך דאיתא בזוה"ק שקרא לא קאי קושטא קאי ולכך (תענית ה'): יעקב אבינו לא מת שהיה מידת אמת שהוא תמיד קיים לעולם, והוא שמרמז אתם אותיות אמת נצבים שהוא קיים לעולם כמו שכתוב קושטא קאי והבן: דגל מחנה אפרים

אתם נצבים. בילקוט אמר להם משה מבקשים אתם לעמוד בעולם עסקו בתורה מה כתיב למעלה ושמרתם את דברי הברית ואחריו אתם נצבים עכ"ל. דהנה הפרשה הזאת אנו קוראים תמיד לפני ראש השנה כי רומזת לכל ישראל, אתם נצבים, מזומנים ועומדים. לפני ה' אלקיכם, למגדול ועד קטן. כי צריך להכין את עצמו כל אדם מישראל לפני יום הדין הגדול והנורא. וכמו שנהגו לעמוד באשמורת לומר סליחות שבוע שלפני ראש השנה, דהיינו אם חל ר"ה יום ה' די לעמוד ביום א' שלפניו, ואם חל ביום ג' אז מקדימין לעמוד ביום א' משבוע העבר: ספר עבודת ישראל

אתם נצבים היום כולכם גו' מחוטב עציך עד שואב מימך. הנה מה ענין שני המדרגות שדיבר עמהם משה מי הוא בין שניהם הדרגה היותר חשובה. אך הענין הוא, חוטב עץ הוא העובד את ה' בסיגופים גדולים בחי' חוטב עץ דרגא התחתונה. ושואב מים הוא בחי' העובד השואב מין עילאין בשכלו בחי' היותר גדולה ועם אלו שני המדרגות דבר משה: ספר אוהב ישראל - ליקוטים חדשים

הנה דברנו (בשבת הקודם) דבשבת זה כבר הוא תחל שנה וברכותיה. ומתחיל הפסוק זו אתם נצבים היום כולכם וגו' ואיתא בתיקונים (הקדמה ד"ה קם סבא) חמש בגו חמש כנגד הב' לוחות ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל הא

חמשא. טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחוטב עציך עד שואב מימך הא חמש אחרנין וכו' ומנייהו אתיהבו עשר דברין וכו'. ספר פרי צדיק - אות י"ג

ושבת עד ה' אלקיך וגו', שמעתי מאא"ז זללה"ה, כמו אדם שמביא הנר למקום החושך, שהחושך הולך לגמרי ואינו ניכר כלל, כך כשחוזר בתשובה אף שהיה בתחלה מקום חושך, כשמאיר אור התורה אז החושך הולך לגמרי: דגל מחנה אפרים בליקוטים

כי המצוה הזאת. יאמר זה על התורה, כלשון כל המצוה אשר אנכי מצוך היום (דברים ח', א'). לא נפלאת היא, אין ענינה נסתר ומכוסה שלא תוכל לעשותה, וזהו שאמר לא בשמים היא, שהוא ביאור ללא נפלאת היא, וכן לא מעבר לים ביאור ללא רחוקה היא. והים זה הוא הים הגדול שהוא חשוך והוא מן הנמנע שיהיו בני אדם רשאים ליכנס שם מפני חשכת המים, ואין הכוונה בשאר הימים שבני אדם יכולין להכנס בהם, לפי שכשם שאמר לא בשמים היא והיא מניעה שהרי מן הנמנע שיעלה אדם בשמים, כך מעבר לים היא מניעה: רבנו בחיי

כי המצוה הזאת וגו' לא בשמים הוא וגו' ולא מעבר לים הוא וגו'. שלא תאמר להבין התורה וללמדה מצוה זאת שדיבר בה צריך השגת רה"ק כאשר השיגו דור המדבר שמן השמים דיבר ה' עמהם וגם הרבה מצות שנצטוו מקדם משום דהשיגו רה"ק בהיותם על הים כאמרם ראתה שפחה על הים וכו' או יאמר שתלוי במזלות דמזל מחכים וזהו לא בשמים הוא וגם בהיותך בח"ל בגולה הקרוי מדינת הים כמ"ש בגמרא דגיטין תאמר כי התורה אינו מושג רק בא"י דאורה מחכים וזהו בעבר לים הוא וקאמר דלא כן הוא רק דבכל מקו' הכל ביד אדם והבן: ספר תפארת יהונתן

חודש אני לדודי ודודי לי

בימי הסליחות שאומרים סליחות לפי שהם ימי סליחות וזה מתנה טובה שניתנו ימי הסליחות קודם ר"ה שיהיו מוטהרים בר"ה, ויוכלו א"ע לעזור ובפרט אותן שהמה ביד לבם שאין להם שום עצה להוציא א"ע ממה שהמה אסורים, וזה הוא שנאמר כי עמך הסליחה, למען תורא: (החי' הר"מ ז"ע) ראש השנה: ספר שיח שרפי קודש - אלו

מילי דרבותינו הקדושים

יגעתי ולא מצאתי אל תאמין, פירוש אל תאמין שיגעת כי אם היית מיגע עצמך היית בוודאי מוצא כל מה שבקשת, כמאה"כ לא בשמים הוא: ספר אמת ואמונה קאצק - עמוד ט"ז

ועוד צריך אני לעוררך ולהזכירך ולהזהירך, אף שכבר ידוע הוא לך אבל להזכיר אני צריך, בענין התפלות של ראש השנה ויום הכיפורים שהעולם אומרים אותם באמת בהתעוררות גדול, אך עיקר מגמתם שהם מתעוררים הוא בפיוטים ותפלות החדשות הנאמרים במחזור, אבל התפלה הסדורה בפסוקי דזמרה וקרבנות וקריאת שמע ותפלה הם אומרים במרוצה כמו בכל השנה, ואינם יודעים כי זה העיקר, וזה התוספות, ולא יקובל התוספות בלתי העיקר, וכו': ספר יושר דברי אמת - אות נ"ו

בשם החי' הר"מ ז"ע, שאמר בשם הבעש"ט הק' זללה"ה. אם העולם היו יודעים כמה טוב להיות בראש השנה בביתו לא הי' אפי' מנין אצל הרבי, אך (משלי י"ד) כתיב ברוב עם הדרת מלך. משום זה מדה הוא מן חסידים שמבטלים את עצמם. כדי להיות הדר לפני השי"ת א חסיד לייגט זיך אוועק נאייערט עס זאל זיין שיינ פר דעם הימעל. והבן: ספר שיח שרפי קודש - ער"ה

על התורה ועל העבודה

לא בשמים היא - שאין הקב"ה מצוה לכם דבר שאין אדם יכול לעשותו אלא אם כן עולה לשמים, וזהו דבר נפלא: רבי יוסף בכור שור

בפיך ובלבבך לעשותו - התורה נתנה לכם בכתב ובעל פה, רש"י. הענין כי תלמוד תורה כנגד כולם (פאה א' - א'), ואם למד ע"מ שלא לעשות נוח לו שנהפכה שלייתו על פניו (ירושלמי ברכות א' - ב'), וזה בפיך ובאופן שבלבבך לעשותו, הוא שאתה לומד בפיך ומחשבתך לעשותו: ספר משך חכמה

ולא מעבר לים היא. גם כן לא תצטרך בה לחכמי הדור הרחוקים שיפרשו לך. באופן שיהיה זה אפשר לך בח"ל ולא יקשה עליך כמו שיקרה באיזו מצוה שנפל בה ספק ותצטרך לפירוש חכמי הדור או שהיא נמנעת בח"ל: ספורנו עה"ת

ולא מעבר לים היא וגו'. שאין מצוים אותך להתהפך מיד מן הקצה אל הקצה, מעבר זה לעבר השני, רק לאט לאט, בפיך ובלבבך וגו': (כתבי הרמ"מ) ספר תורת אבות

כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו. במדרש [עיין רבה ח', ו'] אמר משה לא רחוקה היא ממך קרובה היא אליך. וצריך להבין מה רצה המדרש בזה, הלא מפורש בקרא לא רחוקה היא כי קרוב אליך וכו'. נ"ל ע"פ שכתבו כי עיקר התשובה שמקובלת בקל כשנעשה תשובה מיד אחר שעבר עבירה ולא יאחר, וקלה היא על האדם קודם שמושרש בעבירה. וזהו כוונת המדרש לא רחוקה היא ממך, שאם אין אדם מרחק התשובה למחר אז קרובה היא אליך בפיך ובלבבך לעשותו וק"ל: ספר כתב סופר

א גוטיין שבת קודש - תחל שנה וברכות'י כתיבה וחתימה טובה - שנת גאולה וישועה

לאהבה את ה' וגו' מאמר זה סמוך עם מה שלמעלה ממנו, שאמר למען תחיה אתה וזרעך, וגמר אומר לאהבה וגו', פירוש שטעם חפץ בחיים הוא לאהבה את ה' לשמוע בקולו וגו', ונתן טעם כי הוא חייד, כי מה לאדם חיים אם לא רצונו יתברך, שעשיית רצונו היא תסובב שידבק האדם בקונו, כאומרו ולדבקה בו, וזה הוא עצמו החיים בעולם הזה ואורך ימים לעולם הבא, והוא אומרו ואורך ימך: אור החיים הק'

הפטורה

שוש אשיש בה' - גובה ז' דנחמתא

שוש אשיש בה' כו' כי הלבישני כו' מעיל צדקה יעטני (ישעיה ס"א, י'). על דרך אמרם ז"ל (ב"ב ט', ב') למה נמשלה התורה לשריון, מה שריון כל קשקשת וקשקשת מצטרף לחשבון גדול, כך הצדקה של כל פרוטה ופרוטה מצטרף לחשבון גדול. על דרך משל, מי שנותן פרוטה לעני ומשלים לו שיעור חסרונו בזה הפרוטה, אם כן על ידי הפרוטה זו מתעלה האדם הנותן, ונחשב לו כאלו הוא נותן כל הסעודות והצטרפות להעני. וזהו 'מי ילד לי את אלה' (ישעיה מ"ט, כ"א), כלומר מי ילד לי מצוה גדולה כזה במה שנתתי פרוטה לעני. וזהו 'הן על כפים חקותיך' (שם פסוק ט"ז), במה שאתה נותן צדקה עם הכפים: **או יבואר, שוש אשיש בה'**. הרצון בזה, שיש שמחה כשעובדים את הבורא ברוך הוא, ויש עוד שמחה ששומח את עצמו במה ששמח בעבודת ה'. וזהו הרמז בפסוק, 'שוש' - יש לי שמחה במה שאני אשיש בה'. וזהו הרמז 'כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים' (שבת ק"ח, א'), כי כששומח את עצמו בעבודת ה' יש לו שמחה גם כן במה ששומח עצמו בעבודת ה', ויש עוד שמחה מזה השמחה במה ששומח עצמו בשמחת עבדות ה', ויש עוד שמחה מן השמחה, וזהו עד אין סוף, ולכן נותנין לו נחלה בלי מצרים: ספר קדושת לוי - ליקוטים

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30 pm

כי המצוה וגו' אשר אנכי מצוה וגו' צריך לדעת אומרו היום עוד אומרו לא נפלאות וגו' ולא רחוקה, הלא בכלל ההפלאה היא ההרחקה עוד אומרו ולא מעבר לים וגו', בשלמא אומרו לא בשמים היא דבר נמנע מהשגה, כי מי יעלה השמימה, אבל מעבר לים הלא אניות יעברו ויקחוה, הגם שתהיה באיי הים הרחוקים מאד:

ואולי שיכוין הכתוב לשני פרטי המניעה, א' מצד השגת ידיעת התורה עצמה, ושניה מצד קיום מצותיה כנגד מניעת ידיעת התורה אמר לא נפלאות היא וגו', וחזר ופירש מה היא ההפלאה ואמר לא בשמים וגו', כנגד העדר השגתה אמר לא בשמים היא וגו' כאשר היתה בתחילה, שהרי משה עלה בשמים ולקחה לנו, והנה היא לפנינו:

וכנגד מניעת השגת קיום מצותיה אמר ולא רחוקה, וחזר ופירש מה הוא הריחוק, ואמר ולא מעבר לים היא לאמר וגו', פירוש כמו שאירע למשה שהגם שעלה שמים והוריד התורה נמנעו ממנו השגת קיום מצותיה התלויות בארץ, שהם כמה וכמה כמעט רובי תורה, מה שאין כן הם שהשיגו לעבור הים לבא אל הארץ לקיים מצוותיה:

והגם שאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו, כלל יחד מניעת השגתה עם מניעת קיום מצותיה, ולעולם עיקר הדבר שנתכוון אליו במעבר לים הוא על מניעת קיום מצותיה:

ודקדק לומר היום, פירוש בזמן שהיו סמוכים ליכנס בארץ שאז היה קרוב אליהם הדבר לעשות, וקרא לירדן ים לפי שנשפך לתוך ים המלח כאמור ביהושע (ג' ט"ז) והיורדים על ים הערבה ים המלח תמו נכרתו: אור החיים הק'

לא בשמים היא - פירוש נפלאות: אבן עזרא

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאטוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #886

לזכר עולם יהי' צדיק
הרה"ק ר' מרדכי דוב מהארניסטייפל ב"ר משולם זושא, כ"ב אלול תרס"ג [זקני הגה"ח ר' מרדכי ליב סאראקא זצ"ל היה חסיד נלהב ומשב"ק להגה"ק מהורנוסטייפל זצוק"ל] הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק ב"ר פינחס, השרף, כ"ג אלול תקפ"ו הרה"ק ר' ישראל מאיר הכהן מראדין ב"ר אריה זאב, כ"ד אלול תרצ"ג זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קודמים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.